

Розділ III. ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА, АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

DOI: 10.33766/2524-0323.103.58-68

УДК: 342.922:343.346.5

*Дуліба Є. В., докторка юридичних наук, доцентка,
професорка кафедри конституційного права і галузевих дисциплін
Навчально-наукового інституту права Національного університету водного
господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)*

e-mail: dulibayevheniia@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-2651-4977>

*Градиська Ю. В., старша викладачка кафедри конституційного права і галузевих
дисциплін Навчально-наукового інституту права Національного університету
водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)*

e-mail: y.v.hradyska@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-4792-6444>

ДОКУМЕНТУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ЗА СТАТТЕЮ 130 КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ: АНАЛІЗ ПРАВОЗАСТОСОВНОЇ ПРАКТИКИ

У статті розглянуто актуальні проблеми документування адміністративних правопорушень, збору доказів та оформлення матеріалів справ, що направляють на розгляд до судів загальної юрисдикції для притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності, що передбачена статтею 130 КУпАП.

Виділено основні проблеми документування адміністративного правопорушення за статтею 130 КУпАП, до яких віднесено: зупинення транспортного засобу без наявності правових підстав такої зупинки; порушення порядку проведення огляду водіїв транспортних засобів на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість; відсторонення осіб від керування транспортними засобами; неналежне оформлення протоколів про адміністративне правопорушення за статтею 130 КУпАП; невідображення всіх даних, що висуваються до змісту протоколу про адміністративне правопорушення; неправильна кваліфікація діяння; ненадання всіх необхідних доказів; написання протоколів про адміністративне правопорушення та інших процесуальних документів нерозбірливими почерками, здійснення закреслень чи виправлень.

Зроблено висновок, що для підвищення ефективності діяльності працівників поліції в системі службової підготовки необхідно забезпечити вивчення не лише нормативно-правової бази, але й судової практики, що допоможе поліцейським уникнути допущення типових помилок, вчасно виявляти та виправляти недоліки у своїй роботі, краще розуміти ситуації на місцях події та професійно виконувати свої службові обов'язки.

Ключові слова: безпека дорожнього руху, транспортний засіб, стан сп'яніння, адміністративне правопорушення, протокол про адміністративне правопорушення, адміністративна відповідальність, судовий розгляд.

Постановка проблеми. Керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння є серйозною загрозою безпеці дорожнього руху та однією з головних причин смертельних дорожньо-транспортних пригод і травматизму в багатьох державах світу. Статистика розгляду справ про адміністративні правопорушення, за статтею 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) судів загальної юрисдикції першої інстанції за 2020-2022 роки, свідчить, що значна кількість матеріалів про притягнення до адміністративної відповідальності повертається на доопрацювання до органів Національної поліції, закривається у зв'язку із відсутністю події та складу адміністративного правопорушення або у зв'язку із закінченням строку притягнення до адміністративної відповідальності. Так, зокрема, у 2020 році з 150,1 тис. справ, що перебували на розгляді в судах, 10,5 тис. повернуто на доопрацювання до органів Національної поліції, 17,7 тис. – закрито у зв'язку із відсутністю події і складу адміністративного правопорушення, 16,8 тис. справ – у зв'язку із закінченням накладення адміністративного стягнення [1]. У 2021 році з 152,6 тис. справ, що перебували на розгляді в судах, 9,8 тис. повернуто на доопрацювання до органів Національної поліції, 19,4 тис. справ закрито у зв'язку із відсутністю події і складу адміністративного правопорушення, 6,7 тис. – закрито у зв'язку із закінченням строків накладення адміністративного стягнення [2]. У 2022 році з 156,4 тис. справ, що перебували на розгляді в судах, 9,1 тис. повернуто на доопрацювання до органів Національної поліції, 22,9 тис. – закрито через відсутність події та складу адміністративного правопорушення, 1,3 тис. – у зв'язку із закінченням строків накладення адміністративних стягнень [3]. Ці статистичні дані свідчать про наявність проблем у документуванні адміністративного правопорушення, збору доказів та оформлення матеріалів справи, що направляються до судів загальної юрисдикції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання притягнення осіб до адміністративної відповідальності за керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння завжди було в центрі уваги вчених, які досліджували це питання під різними кутами зору. Наприклад, В. Гаркуша в науковій статті «Особливості провадженнь у справах про адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена статтею 130 КУпАП» (2017), розглядав прогалини нормативно-правових актів, що визначають порядок притягнення до відповідальності за керування транспортним засобом у стані сп'яніння [4]; О. Юшкевич у своїй науковій праці «Законодавчі прогалини щодо притягнення до відповідальності за керування транспортними засобами в стані алкогольного сп'яніння» (2020) здійснила огляд законодавчих засад притягнення до адміністративної відповідальності за статтею 130 КУпАП та висвітлила прогалини в чинному законодавстві [5]; І. І. Риндюк у дисертації

ційному дослідженні «Адміністративна відповідальність за керування транспортними засобами в стані сп'яніння в Україні та іноземних державах» (2021) розкрила теоретичні та практичні засади, проблемні аспекти адміністративної відповідальності за керування транспортними засобами в стані сп'яніння в Україні та іноземних державах [6]. Незважаючи на значний внесок учених у розвиток адміністративного законодавства з цієї проблематики, указане питання й надалі є надзвичайно актуальним.

Формулювання цілей. Метою статті є розкриття проблемних аспектів документування адміністративних правопорушень за статтею 130 КУпАП, збору доказів та оформлення матеріалів справи, що призводять до повернення їх на доопрацювання, закриття у зв'язку із відсутністю події та складу адміністративного правопорушення та у зв'язку із закінченням строку притягнення до адміністративної відповідальності.

Виклад основного матеріалу. Стаття 130 КУпАП передбачає відповідальність за керування транспортними засобами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість, за відмову особи, яка керує транспортним засобом, від проходження, відповідно до встановленого порядку, огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, а також за вживання особою, яка керувала транспортним засобом, після дорожньо-транспортної пригоди за її участю алкоголю, наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, а також лікарських препаратів, виготовлених на їх основі (крім тих, що входять до офіційно затвердженого складу аптечки або призначені медичним працівником), або після того, як транспортний засіб був зупинений на вимогу поліцейського, до проведення уповноваженою особою медичного огляду з метою встановлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують його увагу та швидкість реакції, чи до прийняття рішення про звільнення від проведення такого огляду [7].

Відповідно до статті 255 КУпАП, правом складати протоколи про адміністративні правопорушення за статтею 130 КУпАП наділені уповноважені на те посадові особи органів Національної поліції [7]. Відповідно до Положення про Департамент патрульної поліції, що затверджено наказом Національної поліції України від 06.11.2015 № 73, саме до завдань Департаменту патрульної поліції належать забезпечення безпеки дорожнього руху, своєчасне реагування на заяви та повідомлення про кримінальні та адміністративні правопорушення або події [8]. Отже, підрозділи Департаменту патрульної поліції та територіальні (відокремлені) підрозділи територіальних органів поліції уповноважені складати протоколи про вчинення адміністративних правопорушень, відповідальність за які передбачено статтею 130 КУпАП.

Працівники Національної поліції здійснюють документування адміністративних правопорушень, згідно з положеннями КУпАП [7], що деталізовані Ін-

струкцією з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі, що затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ від 07.11.2015 № 1395 [9]. У контексті теми статті варто зазначити, що для притягнення винної особи до адміністративної відповідальності за статтею 130 КУпАП важливим є дотримання визначеного порядку проведення окремих процедур та їх правильне оформлення: зупинки транспортного засобу, проведення огляду водіїв транспортних засобів на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, відсторонення від керування транспортним засобом. Тож зупинимося на цьому більш детально.

Відповідно до ч. 1 статті 35 Закону України від 02.07.2015 № 580-VIII «Про Національну поліцію», поліцейські можуть зупиняти транспортні засоби в разі: 1) якщо водій порушив Правила дорожнього руху; 2) якщо є очевидні ознаки, що свідчать про технічну несправність транспортного засобу; 3) якщо є інформація, що свідчить про причетність водія або пасажирів транспортного засобу до вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, або якщо є інформація, що свідчить про те, що транспортний засіб чи вантаж можуть бути об'єктом чи знаряддям вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення; 4) якщо транспортний засіб перебуває в розшуку; 5) якщо необхідно здійснити опитування водія чи пасажирів про обставини вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, свідками якого вони є або могли бути; 6) якщо необхідно залучити водія транспортного засобу до надання допомоги іншим учасникам дорожнього руху або поліцейським або як свідка під час оформлення протоколів про адміністративні правопорушення чи матеріалів дорожньо-транспортних пригод; 7) якщо уповноважений орган державної влади прийняв рішення про обмеження чи заборону руху; 8) якщо спосіб закріплення вантажу на транспортному засобі створює небезпеку для інших учасників дорожнього руху; 9) порушення порядку визначення і використання на транспортному засобі спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв; 10) якщо зупинка транспортного засобу, який зареєстрований в іншій країні, здійснюється з метою виявлення його передачі у володіння, користування або розпорядження особам, які не ввозили такий транспортний засіб на митну територію України або не поміщували в митний режим транзиту; 11) якщо є наявна інформація, яка свідчить про те, що водій або пасажир транспортного засобу є особою, яка самовільно залишила місце для утримання військовополонених [10]. При зупинці транспортного засобу поліцейські зобов'язані поінформувати водія про конкретну причину зупинки ним транспортного засобу з детальним описом підстави зупинки [10]. Відсутність задокументованого порушення, за яке водія було зупинено, призводять до того, що всі наступні вимоги поліцейських водіїв не зобов'язаний виконувати, а всі складені процесуальні документи не можуть бути належними та допустимими доказами в справі. Наприклад, постановою Долинського районного суду Кіровоградської області від 30.04.2020 справу № 388/117/20 закрито у зв'язку з відсутністю події та складу

адміністративного правопорушення, що передбачено статтею 130 КУпАП, через відсутність правової підстави зупинки транспортного засобу, відповідно, у розумінні статті 35 Закону України «Про національну поліцію» [11]. Аналогічне рішення відображено в постановвах Чернівецького апеляційного суду від 13.10.2022 по справі № 718/1824/22 [12], Голосіївського районного суду м. Київ у постанові від 19.10.2022 по справі № 752/5539/22 [13].

Отже, лише за наявності правових підстав зупинки транспортного засобу поліцейські, у яких є достатньо підстав вважати, що водій перебуває в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, можуть відсторонити особу від керування транспортним засобом та провести огляд на такий стан.

Огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння проводиться відповідно до статті 266 КУпАП [7], Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції [14] та Порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду [15].

Так, зокрема, ознаками алкогольного сп'яніння, є: запах алкоголю з порожнини рота; порушення координації рухів; порушення мови; виражене тремтіння пальців рук; різка зміна забарвлення шкірного покриву обличчя; поведінка, що не відповідає обстановці. Ознаками наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, є: наявність однієї чи декількох ознак стану алкогольного сп'яніння (крім запаху алкоголю з порожнини рота); звужені чи дуже розширені зіниці, які не реагують на світло; сповільненість або, навпаки, підвищена жвавість чи рухливість ходи, мови; почервоніння обличчя або неприродна білість [14].

Якщо огляд на стан алкогольного сп'яніння може бути проведено як на місці зупинки транспортного засобу, так і в найближчому закладі охорони здоров'я, якому надано право на його проведення, то в разі наявності підстав вважати, що водій транспортного засобу перебуває в стані наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, поліцейський повинен направити такого водія до найближчого закладу охорони здоров'я, якому надано право на його проведення.

На нашу думку, під час проведення огляду на стан алкогольного сп'яніння важливо дотримуватися таких процедур:

- 1) інформування особи, яка підлягає огляду на стан алкогольного сп'яніння про порядок застосування спеціального технічного засобу та пред'явлення на її вимогу сертифікату відповідності та свідоцтва про перевірку робочого засобу вимірювальної техніки;

- 2) проведення самого огляду та встановлення стану алкогольного сп'яніння. Так, зокрема, такий огляд має проводитися поліцейським із використанням технічних засобів відеозапису, а в разі неможливості застосування таких засобів

– у присутності двох свідків. При цьому наявні матеріали відеозапису долучаються до протоколу про адміністративне правопорушення;

3) оформлення результатів огляду у вигляді акту огляду. Поліцейські зобов'язані ознайомити водія з результатами огляду. У разі незгоди водія з результатами огляду, проведеного поліцейським, такий огляд проводиться в найближчому закладі охорони здоров'я, якому надано право на його проведення.

Недотримання порядку виявлення ознак сп'яніння, відсутність відеозаписів із нагрудних камер поліцейських усієї процедури проходження огляду на стан сп'яніння, починаючи з моменту фіксації вчинення порушення Правил дорожнього руху, процедури виявлення ознак алкогольного сп'яніння, до процедури отримання згоди особи із виявленим результатом спеціального технічного засобу на місці зупинки, призводить до винесення рішення про недоведеність складу адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 статті 130 КУпАП та винесення постанови про закриття провадження у зв'язку із відсутністю складу адміністративного правопорушення (постанови Кіцманського районного суду Чернівецької області від 13.06.2022 у справі № 718/861/22 [16], Романівського районного суду Житомирської області від 12.09.2022 по справі № 290/421/22 [17]).

Варто також звернути увагу й на неналежне оформлення протоколів про адміністративне правопорушення за статтею 130 КУпАП, не відображення всіх даних, що висуваються, до змісту протоколу про адміністративне правопорушення, неправильну кваліфікацію діяння, ненадання всіх необхідних доказів, написання протоколів про адміністративне правопорушення та інших процесуальних документів нерозбірливими почерками, здійснення закреслень чи виправлень. Наприклад, у постанові Бобровицького районного суду Чернігівської області від 29.12.2021 по справі № 729/1427/21 вказано на наявність різних недоліків, допущених працівниками поліції, що призвели до повернення матеріалів на доопрацювання, зокрема: недолучення до протоколу роздруківки тесту на вміст алкоголю у видиху, недолучення до матеріалів відеозапису проведення огляду; відсутність прізвищ та адрес свідків, які повинні були залучені поліцейським при проведенні огляду на стан алкогольного сп'яніння в разі неможливості застосування технічних засобів відеозапису, наявність помарок та закреслень невідомою речовиною [18].

Висновки. Актуальними проблемами документування адміністративних правопорушень, збору доказів та оформлення матеріалів справи, що направляють на розгляд до судів загальної юрисдикції для притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності, що передбачена статтею 130 КУпАП, є: зупинення транспортного засобу без наявності правових підстав такої зупинки, порушення порядку проведення огляду водіїв транспортних засобів на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість (недотримання порядку виявлення ознак сп'яніння, відсутність відеозаписів із нагрудних камер поліцейських усієї процедури проходження огляду на стан сп'яніння, починаючи з моменту фіксації вчинення порушення Правил дорожнього руху, процедури виявлення ознак сп'яніння, до процедури отримання згоди особи із виявленим результатом

спеціального технічного засобу на місці зупинки), відсторонення осіб від керування транспортними засобами, неналежне оформлення протоколів про адміністративне правопорушення за статтею 130 КУпАП, невідображення всіх даних, що висуваються до змісту протоколу про адміністративне правопорушення, неправильна кваліфікація діяння, ненадання всіх необхідних доказів, написання протоколів про адміністративне правопорушення та інших процесуальних документів нерозбірливими почерками, здійснення закреслень чи виправлень.

Постійне допущення вищеперерахованих проблем призводить до уникнення відповідальності винних осіб за вчинене адміністративне правопорушення, а також свідчить про наявність значних прогалин у підготовці працівників поліції до повсякденного здійснення своїх функцій та повноважень.

Вважаємо, що актуальним питанням сьогодні є підвищення професіоналізму працівників Департаменту патрульної поліції та її територіальних (відокремлених) підрозділів територіальних органів поліції. На нашу думку, для підвищення ефективності діяльності працівників поліції в системі службової підготовки необхідно забезпечити вивчення не лише нормативно-правової бази, але й судової практики, що допоможе поліцейським уникнути допущення типових помилок, вчасно виявляти та виправляти недоліки у своїй роботі, краще розуміти ситуації на місцях події та професійно виконувати свої службові обов'язки.

Перспективними напрямками подальших досліджень є здійснення аналізу зарубіжного досвіду документування адміністративних правопорушень за керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння та визначення шляхів вдосконалення законодавства в Україні.

Використані джерела:

1. Звіт судів першої інстанції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення № 1-п за 2020 рік. URL: https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/rik_2020. (дата звернення: 09.10.2023)

2. Звіт судів першої інстанції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення № 1-п за 2021 рік. URL: https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/zvitnist_21. (дата звернення: 09.10.2023)

3. Звіт судів першої інстанції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення № 1-п за 2022 рік. URL: https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/zvit_dsau_2022. (дата звернення: 09.10.2023)

4. Гаркуша В. Особливості проваджень у справах про адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена статтею 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення. *Jurnalul juridic național: teorie și practică*. 2017. № 1. Том 1. С. 44-46.

5. Юшкевич О. Законодавчі прогалини щодо притягнення до відповідальності за керування транспортними засобами в стані алкогольного сп'яніння. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 3. С. 108-113. DOI: 10.31733/2078-3566-2020-3-108-113.

6. Риндюк І. І. Адміністративна відповідальність за керування транспортними засобами у стані сп'яніння в Україні та іноземних державах: дис. ... докт. філософії. Національна академія внутрішніх справ, Київ, 2021. 227 с.

7. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-Х. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>. (дата звернення: 09.10.2023)

8. Про затвердження Положення про Департамент патрульної поліції: наказ Національної поліції України від 06.11.2015 № 73. URL : <https://www.npu.gov.ua/acts/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-departament-patruлноyi-sluzhbi-zi-zminami>. (дата звернення: 09.10.2023)

9. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: наказ Міністерства внутрішніх справ від 07.11.2015 № 1395. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15#Text>. (дата звернення: 09.10.2023)

10. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 09.10.2023)

11. Постанова Долинського районного суду Кіровоградської області від 30. 04. 2020 по справі. № 388/117/20. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89049598>. (дата звернення: 09.10.2023)

12. Постанова Чернівецького апеляційного суду від 13.10.2022 провадження № 33/822/596/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106723503>. (дата звернення: 09.10.2023)

13. Постанова Голосіївського районного суду м. Києва від 19.10.2022 по справі № 752/5539/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107421329>. (дата звернення: 09.10.2023)

14. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: наказ Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я від 09.11.2015 № 1452/735. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1413-15#Text>. (дата звернення: 09.10.2023)

15. Про затвердження порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду: постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 № 1103. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1103-2008-%D0%BF#Text>. (дата звернення: 09.10.2023)

16. Постанова Кіцманського районного суду Чернівецької області від 13.06.2022 у справі №718/861/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/10604238.3> (дата звернення: 09.10.2023)

17. Постанова Романівського районного суду Житомирської області від 12.09. 2022 № 290/421/22. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106239874>. (дата звернення: 09.10.2023)

18. Постанова Бобровицького районного суду Чернігівської області від 29.12. 2021 по справі № 729/1427/21. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102292006>. (дата звернення: 09.10.2023)

References:

1. Zvit sudiv pershoi instantsii shchodo rozghliadu sprav pro administratyvni pravoporushennia № 1-p za 2020 rik. (2020) N. p. URL : https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/rik_2020. [in Ukrainian].
2. Zvit sudiv pershoi instantsii shchodo rozghliadu sprav pro administratyvni pravoporushennia № 1-p za 2021 rik. (2021) URL : https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/zvitnist_21. [in Ukrainian].
3. Zvit sudiv pershoi instantsii shchodo rozghliadu sprav pro administratyvni pravoporushennia № 1-p za 2022 rik. URL : https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/zvit_dsau_2022. [in Ukrainian].
4. Harkusha, V. (2017) Osoblyvosti provadzen u spravakh pro administratyvni pravoporushennia, vidpovidalnist za yaki peredbachena statteiu 130 Kodeksu Ukrainy pro administratyvni pravo porushennia. *Jurnalul juridic național: teorie și practică*, 1, vol. 1, 44-46. [in Ukrainian].
5. Yushkevych, O. (2020) Zakonodavchi prohalyny shchodo prytiahnennia do vidpovidalnosti za keruvannia transportnymy zasobamy v stani alkoholnoho sp'ianinnia. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav - Scientific Bulletin of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*, 3, 108-113. DOI : 10.31733/2078-3566-2020-3-108-113. [in Ukrainian].
6. Ryndiuk, I. I. (2021) Administratyvna vidpovidalnist za keruvannia transportnymy zasobamy u stani sp'ianinnia v Ukraini ta inozemnykh derzhavakh. *Doctor's thesis*. Natsionalna akademiia vnutrishnikh sprav, Kyiv. [in Ukrainian].
7. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia: Zakon Ukrainy vid 07.12.1984 № 8073-X. (1984) N. p. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>. [in Ukrainian].
8. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Departament patrolnoi politsii: nakaz Natsionalnoi politsii Ukrainy vid 06.11.2015 № 73. (2015) N. p. URL : <https://www.npu.gov.ua/acts/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-departament-patrolnoyi-sluzhbi-zizminami>. [in Ukrainian].
9. Pro zatverdzhennia Instruksii z oformlennia politseyskymy materialiv pro administratyvni pravoporushennia u sferi zabezpechennia bezpeky dorozhnoho rukhu, zafiksovani ne v avtomatychnomu rezhymi: nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav vid 07.11.2015 № 1395. (2015) N. p. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15#Text>. [in Ukrainian].
10. Pro Natsionalnu politsiu: Zakon Ukrainy vid 02.07.2015 № 580-VIII. (2015) N. p. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>. [in Ukrainian].
11. Postanova Dolynskoho raionnoho sudu Kirovohradskoi oblasti vid 30.04.2020 po spravi № 388/117/20. (2020) N. p. URL : <https://reestr.court.gov.ua/Review/89049598>. [in Ukrainian].
12. Postanova Chernivetskoho apeliatsiinoho sudu vid 13.10.2022 provadzhennia № 33/822/ 596/22. (2022) N. p URL : <https://reestr.court.gov.ua/Review/106723503>. [in Ukrainian].
13. Postanova Holosiivskoho raionnoho sudu m. Kyieva vid 19.10.2022 po spravi № 752/5539/22. (2020) N. p URL : <https://reestr.court.gov.ua/Review/107421329>. [in Ukrainian].
14. Pro zatverdzhennia Instruksii pro poriadok vyjavlennia u vodiiv transportnykh zasobiv oznak alkoholnoho, narkotychnoho chy inshoho sp'ianinnia abo перебування під

vplyvom likarskykh preparativ, shcho znyzhuiut uvahu ta shvydkist reaktsii: nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy, Ministerstva okhorony zdorov'ia vid 09.11.2015 № 1452/735. (2015) N. p URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1413-15#Text>. [in Ukrainian].

15. Pro zatverdzhennia poriadku napravlennia vodiiv transportnykh zasobiv dlia provedennia ohliadu z metoiu vyavlennia stanu alkoholnoho, narkotychnoho chy inshoho spianinnia abo perebuвання pid vplyvom likarskykh preparativ, shcho znyzhuiut uvahu ta shvydkist reaktsii, i provedennia takoho ohliadu: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17.12.2008 № 1103. (2008) N. p/ URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1103-2008-%D0%BF#Text>. [in Ukrainian].

16. Postanova Kitsmanskoho raionnoho sudu Chernivetskoï oblasti vid 13.06.2022 u spravi №718/861/22. (2022) N. p. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106042383>. [in Ukrainian].

17. Postanova Romanivskoho raionnoho sudu Zhytomyrskoi oblasti vid 12.09.2022 № 290/421/22. (2022) N. p. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106239874>. [in Ukrainian].

18. Postanova Bobrovytskoho raionnoho sudu Chernihivskoi oblasti vid 29.12.021 po spravi № 729/1427/21. (2021) N. p. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102292006>. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 10.10.2023

Duliba Ye., D. Sc. (Law), Associate Professor, Professor of the Department of Constitutional Law and Field-Related Disciplines, Institute of Law, National University of Water and Environmental Engineering (Rivne, Ukraine)
Hradyska Yu., Senior Lecturer of the Department of Constitutional Law and Field-Related Disciplines, Institute of Law, National University of Water and Environmental Engineering (Rivne, Ukraine)

DOCUMENTING ADMINISTRATIVE OFFENCES UNDER ARTICLE 130 OF THE CODE OF ADMINISTRATIVE OFFENCES: ANALYSIS OF LAW ENFORCEMENT PRACTICE

The article examines the current issues of documenting administrative offences, collecting evidence and processing case files which are sent to general jurisdiction courts for consideration and bringing perpetrators to administrative liability under Article 130 of the Code of Ukraine on Administrative Offences.

The peculiarities of documenting of the administrative offences by authorized officers of the National Police are revealed, such as: the procedure for stopping the vehicle, the procedure for examination for the state of alcohol, drug or other intoxication or under the influence of medications which reduce their attention and speed.

The main problems of documenting of the administrative offences under Article 130 of the Code of Administrative Offence are highlighted, which include: stopping a vehicle without having legal grounds for such a stop, violation of the procedure for conducting a test of vehicle drivers for the state of alcohol, drugs or other intoxication or under the influence of drugs which reduce their attention and speed (non-compliance with the procedure for detecting signs of intoxication, lack of video recordings from the police body cameras of the entire procedure for undergoing a test for intoxication, initiation of a test for intoxication,

and initiation of a test for intoxication), suspension of persons from driving vehicles, improper execution of reports on administrative offences under Article 130 of the Code of Ukraine on Administrative Offences, failure to reflect all the data required for the content of the report on administrative offences, incorrect qualification of the act, failure to include all the necessary evidence, writing reports on administrative offences and other procedural documents in illegible handwriting, making cross-outs or corrections.

It is concluded that in order to improve the efficiency of police officers, the in-service training system should ensure that they study not only the regulatory framework but also case law, which will help police officers avoid making typical mistakes, identify and correct shortcomings in their work in a timely manner, better understand the situation at the scene of an incident and professionally perform their duties.

Keywords: road traffic safety, vehicle, state of intoxication, administrative offence, administrative offence report, administrative liability, court proceedings.

DOI: 10.33766/2524-0323.103.68-78

УДК: 342.95

Музичук О. М., доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, проректор Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Вінниця, Україна)

e-mail: o.muzychuk23@gmail.com

ORCID iD: <http://orcid.org/0000-0001-8367-2504>

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У роботі втілений авторський погляд на гуманітарну допомогу як важливий елемент підтримки населення України, що в умовах воєнного стану опинилося в надзвичайно вразливому економічному та соціально-психологічному становищі.

Акцентовано увагу на тому, що в умовах воєнного стану були переосмислені такі категорії, як «допомога» та «соціальна допомога» на фоні повернення до первинних потреб у їжі, питній воді, безпечному навколишньому середовищі.

Втілений авторський погляд щодо наявних у сфері адміністративно-правового регулювання недоліків та констатовано, що процедура розподілу гуманітарної допомоги залишається недостатньо налагодженою на рівні нормативно-правового регулювання, породжуючи середовище, сприятливе для корупційних проявів та інших правопорушень. Зроблено акцент на необхідності висвітлення інформації про вміст вантажу та його подальший розподіл на відповідних сайтах чи цифрових державних реєстрах. Зазначено, що потребує нормативно-правового закріплення і процедура визначення, систематизації та аналізу реальних потреб цивільного населення, визначення правового статусу донора, набувача, отримувача, Координаційного штабу з гуманітарних та соціальних питань, взаємодії (узгодження діяльності) останнього з іншими суб'єктами у сфері гуманітарної допомоги, методика розподілу отриманої гуманітарної допомоги, а також порядок взаємодії різних отримувачів між собою.